

uden for Danmark (Norden), og man kan tiltræde begrundelsen herfor, jfr. betænkningen s. 33.

Til § 2.

Bestemmelsen svarer til § 3, stk. 2, i loven af 1925. De foretagne redaktionelle ændringer skyldes alene, at den hidtil gældende regel i § 3, stk. 1, i 1925-loven er udgået af forslaget.

Selvom en dansk mands giftermål med en fremmed kvinde ikke længere skal medføre, at hustruen derved automatisk bliver dansk, anses det dog for rimeligt, at det barn, som de måtte have fået med hinanden inden giftermålet, i statsborgerlig henseende får samme stilling som dets senere i ægteskabet fødte søskende.

Til § 3.

Bestemmelsen er beslægtet med den nugældende regel i 1925-lovens § 2, stk. 1 og 2. Den adskiller sig dog herfra på flere punkter.

For det første foreslås det, at reglen fremtidig skal finde anvendelse også på den gifte kvinde. Herved gennemføres ligestilling mellem kønnene, idet gifte mænd allerede efter gældende ret kan erhverve indfødsret, uanset om ægtefællen måtte være dansk eller udenlandsk.

Forsåvidt det drejer sig om fremmede kvinder, der er gift med danske mænd, må det iøvrigt erindres, at de efter nugældende ret ville have erhvervet indfødsretten allerede ved giftermålet; på dette punkt indeholder forslaget således ikke nogen udvidelse af kredsen af dem, der kan blive danske statsborgere.

Man har dernæst valgt at erstatte den hidtil gældende ordning, hvorefter indfødsretten erhvervedes automatisk — medmindre den pågældende erklærede ikke at ville være dansk —, med en ordning, hvorefter der til indfødsrettens erhvervelse udkræves en positiv handling fra den pågældendes side. Man har fundet det urimeligt at opretholde en regel om automatisk erhvervelse af indfødsret samtidig med, at man i § 7 går ind for, at tilsvarende erhvervelser af fremmed statsborgerret fremtidig skal være uden virkning for danske statsborgere. Såfremt man ville bevare den nugældende regel om automatisk erhvervelse af indfødsret ved fødsel + ophold, ville man iøvrigt ikke blot i forhold til ikke-nordiske lande, men endog i forhold til Norge og Sverige opretholde en retstilstand, der som overvejende regel medfører dobbelt statsborgerret. Erfaringerne især fra den anden verdenskrig synes afgørende at tale herimod.

Forslaget kræver som hovedregel opnået 21 års alder for erhvervelse af indfødsret; dette skyldes ligeledes hensynet til, at dobbelt statsborgerret i videst muligt omfang bør undgås. De fleste stater vil nemlig ikke anerkende, at en person under 21 år mister sin oprindelige statsborgerret ved at erhverve dansk indfødsret. Hvor dette hensyn ikke spiller ind, således hvor personen enten er statsløs eller kan godtgøre, at han vil miste sin oprindelige statsborgerret ved i en yngre alder at erhverve dansk indfødsret, synes det som foreslået rimeligt at åbne en adgang til at blive dansk allerede efter det fyldte 18. år.

Efter forslaget § 11 A kan fødsel og bopæl i et andet nordisk land ligestilles med fødsel og bopæl i Danmark, idet det dog kræves, at personen er kommet hertil inden det fyldte 12. år.

Forslaget gør det til en betingelse, at personen har haft sin bopæl her, medens § 2 i 1925-loven taler om „hjemsted“. Denne ændrede affattelse skyldes alene formuleringshensyn og tilsigter således ikke nogen realitetsændring, forsåvidt angår den i praksis fastslåede forståelse af denne betingelse.

Reglen i 1925-lovens § 2, stk. 3, erstattes af forslaget § 5.

I forslaget § 2 er optaget en regel, der svarer til den i lov nr. 379 af 12. juli 1946 § 1 indeholdte. Man må anse det for formålstjenligt, at en sådan regel, der for den tid, i hvilken landet måtte være i krig, udelukker fjendtlige statsborgere fra ved en ensidig erklæring at erhverve dansk indfødsret, findes i den almindelige indfødsretslov; herved undgår man nødvendigheden af i givet fald at skulle gennemføre derpå sigtende love med tilbagevirkende kraft.

Til § 4.

Loven af 1925 indeholder ingen bestemmelser om, at den, der tidligere har været dansk statsborger, ved en ensidig handling kan generhverve indfødsret. Derimod fandtes der i lov nr. 54 af 25. marts 1871 indeholdende tillæg til indfødsretsloven af 15. januar 1776 bestemmelser, som i realiteten gik ud på, at tidligere danske statsborgere under visse nærmere vilkår uden videre generhvervede indfødsretten, når de påny havde taget fast bopæl her i landet. Såvel den norske som den svenske lov af 1924 foreskriver, at tidligere statsborgere automatisk generhverver den mistede indenlandske statsborgerret, når de tager fast bopæl i det gamle hjemland, forsåvidt deres norske henholdsvis svenske statsborgerret var erhvervet ved fødselen, og forsåvidt de